

Formidlingsnetværk Nationalpark Thy – Netværk og klynger

I første projektperiode 2011-2013 blev formidlingsnetværket etableret, og der blev udviklet et bredt udvalg af formidlingstilbud til en række af nationalparkens målgrupper.

Erfaringerne fra første projekt, skal i de kommende år bruges til at bygge videre på de bæredygtige aktiviteter og indsatser fra første periode. Endvidere skal der suppleres med nye indsatsområder og koncepter, hvoraf nogle af dem skal koordineres og udvikles i samarbejde med de øvrige nationalparker. Endelig styrkes formidlingsindsatsen og samarbejdet med frivillige, ved at forstærke samarbejdet med nationalparkens frivilligkoordinator, så personaleressourcerne på projektet øges.

Vision

Visionen er at Nationalpark Thy(NPT) er kendt for formidling af høj kvalitet af områdets særprægede kystnatur, spændende kulturhistorie, og enestående friluftsoplevelser i Danmarks største vildmark. Formidlingsnetværket skal arbejde for at sikre, at et besøg i nationalparken bliver en uforglemmelig oplevelse for alle - uanset nationalitet og alder, og give lyst til at komme tilbage til nationalparken igen og igen.

Formål:

Projektet skal bidrage til at sikre, at der er kvalitetsoplevelser i nationalparken til de forskellige målgrupper, hvad enten man er ung eller gammel, om man er til stille vandreture, mountainbike eller fuglekiggeri.

Formidlingsnetværket, der involverer en række formidlingsinstitutioner og formidlingsorienterede frivillige organisationer, bidrager til og understøtter projektets arbejde med at synliggøre, udvikle, koordinere og højne kvaliteten i formidlingen af Nationalpark Thy.

Delmål

1. Nationalpark Thy Klasseværelset

Målet er at skabe et stærkt samarbejde - om skolers brug af Nationalpark Thy som emne og som undervisningsrum - mellem skoler, kommunens undervisnings- og fritidsforvaltning og uformelle læringsmiljøer samt formidlerne i og omkring nationalparken.

2. Kursus og netværk

Gennem netværk og kursustilbud skal samarbejde, faglighed og innovationskraft styrkes blandt formidlere og naturvejledere samt frontpersonalet i og omkring nationalparken.

3. Samarbejde med frivillige.

Der er allerede et godt samarbejde med en lang række frivillige omkring løsning af opgaver som bemanding af besøgsstedet på Stenbjerg Landingsplads og formidling til forskellige målgrupper. Der er imidlertid et potentiale i at styrke samarbejdet, og målet er at tilrettelægge nye aktiviteter, som tiltrækker nye og flere frivillige, der kan bidrage til gæsternes oplevelse af nationalparken.

4. Formidlingstilbud

Der er et vedvarende behov, for at kunne tilbyde en bred og synlig palette af formidlingstilbud til nationalparkens målgrupper. Samtidig med at der bliver flere nationalparker i Danmark stiger behovet også for, at man som gæst i forskellige nationalparker, oplever en ensartethed i formidlingen, som gør gæsten i stand til at afkode ligheder og forskelle på nationalparkerne, deres natur og kulturhistorie.

Projektet vil udvikle og synliggøre formidlingstilbud i Nationalpark Thy, og i de tilfælde, hvor der er mulighed for det, skal formidlingstilbuddene udvikles i samarbejde med de øvrige nationalparker og formidlingskoordinatorer.

5. Styrkelse af formidlingssamarbejdet gennem netværk og klynger

Formidlingssamarbejdet har hidtil været drevet af Nationalpark Thy og organiseret på projektbasis med eksternt tilskud primært fra Friluftsrådet. Konstruktionen er på lang sigt ikke bæredygtig. Der er et potentiale i at ændre måden netværksdeltagerne samarbejder på, og en justering af formidlingsnetværkets organisering kan bidrage til at fremtidssikre formidlingssamarbejdet, og sikre en større grad af inddragelse og medejerskab til de enkelte indsatser og projekter.

Derfor skal samarbejdet ved projektperiodens start reorganiseres, så mulighederne for at udvikle formidlingen i Nationalpark Thy forbedres på længere sigt.

Aktiviteter

Delmål 1 Pilotprojekt Nationalpark Thy Klasseværelset

Det skal være nemmere for lærerne at flytte undervisningen ud i naturen og nationalparken. Derfor iværksættes en række aktiviteter, med et formål at eliminere de oplevede barrierer og problemstillinger. Mulighederne for at undervise ude, skal sammen med de uformelle læringsmiljøers tilbud synliggøres, samtidig med at lærerne skal klædes bedre på til selv at udnytte de naturgivne muligheder.

De indledende analyser peger på, at pilotprojektet bør bearbejde fem områder.

De fem indsatsområder bidrager hver i sær til at gøre det nemmere for lærerne at udnytte de uformelle læringsmiljøer i Thy, til at understøtte elevernes læring i forhold til folkeskolens mål.

1.1. Udvikling af undervisningsforløb

Gennem partnerskaber mellem skoler og uformelle læringsmiljøer skal der udvikles mindst 25 nye undervisningsforløb der kobler besøgslokaliteter i nationalparken med Folkeskolens mål. De uformelle læringsmiljøers eksisterende udbud af undervisningsforløb skal indpasses, så de passer sammen med de aktuelle trinmål.

1.2. Faciliteter i naturen

Der skal udpeges egnede besøgslokaliteter ude i naturen i NPT ud fra kriterier omkring tilgængelighed og variation i naturtyper. En besøgslokalitet er egnet til at være udgangspunkt for undervisningsforløb, og har modtagefaciliteter med ly for regn og mulighed for at gå på toilet. I perioden søges etableret mindst en besøgslokalitet.

1.3. Transport

Eksisterende transportmuligheder afdækkes med henblik på at iværksætte et pilotprojekt med udvalgte skoler. Pilotprojektet gennemføres i samarbejde med relevante transportaktører. Hensigten er fremadrettet at gøre det nemt, hurtigt og billigt for skolerne at komme ud til besøgslokaliteterne.

1.4. Rådgivning og opkvalificering

Der etableres en rådgivnings- og opkvalificeringsfunktion, som har til formål at understøtte lærernes brug af naturen som undervisningslokale, og som kvalificerer naturvejledere og formidlere til at udvikle undervisningsforløb, der understøtter folkeskolens mål.

Rådgivningsaktiviteterne skal øge den enkelte lærers og skoles muligheder for at rykke undervisningen udendørs.

1.5. Synlighed

Undervisningsforløb og projektets øvrige tilbud skal samles, struktureres og synliggøres på en webportal. Webportalen skal markedsføres, så mindst 75 % af kommunens lærere har kendskab til tilbuddene på portalen ved projektets afslutning.

Det skal også være nemt at booke et besøg på en besøgslokalitet, en naturvejleder/formidler samt evt. grej i en grejbank. Derfor skal der udvikles en bookingfunktion til booking af besøg på et uformelt læringsmiljø, en naturvejleder/formidler samt evt. grej i en grejbank.

Resultater

- Flere lærere og elever flytter undervisningen ud i naturen og nationalparken.
- Øget samarbejde mellem undervisningsinstitutioner og uformelle læringsmiljøer samt formidlerne i og omkring nationalparken.
- Der er sket et kompetenceløft for den enkelte lærer, som har deltaget i projektaktiviteter, i forhold til at rykke undervisningen udendørs. Formidlerne/naturvejlederne bliver opkvalificerede i forhold til at udvikle undervisningsforløb, der understøtter folkeskolens mål.
- Der søges etableret mindst en modtagefacilitet i naturen med ly for regn og mulighed for at gå på toilet.

En detaljeret projektbeskrivelse og budget vedr. Nationalpark Thy Klasseværelset er vedlagt som bilag.

Delmål 2 Kursus, netværk og samarbejde

Gennem netværk og kursustilbud skal samarbejde, faglighed og innovationskraft styrkes blandt formidlere og naturvejledere samt frontpersonalet i og omkring nationalparken.

Det er visionen at Nationalpark Thy er kendt for formidling af høj kvalitet, men det kræver en målrettet indsats at sikre en høj kvalitet i formidlingen. Det kræver bl.a. at formidlerne er godt klædt på mht. viden og kompetencer, for at de kan imødekomme efterspørgslen.

Innovation og samarbejde

Nye idéer og samarbejdsmuligheder opstår, når mennesker er sammen, men i Thy har der ikke tidligere været tradition for at de professionelle formidlere samles for at uddanne sig, sparre, idéudvikle eller søge nye partnerskaber på tværs af organisationerne.

Inden for rammerne af Nationalpark Skolen skal der iværksættes forløb, hvor formidlerne udvikler deres kompetencer og færdigheder i forhold til at:

- Øge deres personlige nationalpark vidensbank.
- Udøve en direkte personlig formidling af høj kvalitet.
- Samarbejde og idéudvikle omkring formidlingstilbud på tværs af organisationer. Ud over de fokuserede kursusforløb skal der også gennemføres en årlig workshop målrettet naturvejledere og kulturformidlere i Thy.

Resultater:

- Øget samarbejde mellem formidlerne på tværs af organisationer.
- Generelt kompetenceløft til formidlere og naturvejledere i forhold til at kunne formidle nationalparken til forskellige målgrupper.
- Nedbrydning af fordomme og barrierer mellem de forskellige grupperinger.

Delmål 3 Samarbejde med frivillige

Nationalparken har tilknyttet en større gruppe frivillige, hvoraf der er en fast kerne på ca. 25 personer, som bemande besøgsstedet på Stenbjerg Landingsplads. Der er imidlertid mulighed for at samarbejde med frivillige om mange andre opgaver i nationalpark regi. Det er målet at

udnytte en del af dette potentiale med udgangspunkt i at fastholde eksisterende frivillige og tiltrække nye grupper af frivillige til en bredere palette af opgaver.

For at tiltrække og fastholde de frivillige, og for at sikre en basiskvalitet i formidlingen, skal der tilbydes kurser og opkvalificering til de frivillige. Fx kurser i direkte naturformidling, herunder fortællekursus.

For at udvide og supplere gruppen skal der igangsættes nye aktiviteter, fx arbejdes på at lave en frivilliggruppe omkring Lodbjerg Fyr. Andre typer aktiviteter skal udvikles, så det ud over at tiltrække flere frivillige også appellerer til nye målgrupper som frivillige, f.eks. turister der involveres i naturbeskyttelse, camp-deltagere der involveres i registrering af arter eller bygger/vedligeholder faciliteter i nationalparken.

Resultater:

- Generelt kompetenceløft i forhold til at kunne formidle nationalparken til forskellige målgrupper.
- Der er udviklet et bredere tilbud af opgaver, som matcher de forskellige frivilliges ønsker og behov med nationalparkens.

Delmål 4 Formidlingstilbud

Med udgangspunkt i eksisterende succesfulde koncepter, skal der udvikles konkrete oplevelser, events og formidlingstilbud. Det er samtidig vigtigt, at tilbuddene synliggøres ved hjælp af informationsmaterialer. Der arbejdes derfor med tre indsatsområder, der hver i sær understøtter projektets formål.

4.1. Kommercialisering af formidlingstilbud.

Udvalgte formidlingstilbud, som er udviklet til skoler, spejdere eller andre lignende målgrupper kan udnyttes kommercielt og målrettes turistsegmentet. Formålet er at udnytte eksisterende materiale til at skabe en kommerciel forretning, og dermed indtægt til de lokale aktører.

Ligeledes er der mulighed for at videreudvikle på safari konceptet, og bringe det op på et niveau, så det kan tiltrække et internationalt publikum.

Formidlingstilbuddene udvikles så vidt muligt i samarbejde med de øvrige nationalparker og formidlingskoordinatorer.

4.2. Fælles fejring af Nationalparkdagen.

Siden 1999 har EUROPARC (www.europarc.org) hvert år den 24. maj fejret og synliggjort de europæiske nationalparker med events og aktiviteter rettet mod borgere, gæster og i særdeleshed skole og uddannelsessøgende unge. Formålet med fejringen er at bringe folk tættere på naturen og skabe offentlig opmærksomhed omkring vigtigheden af naturbeskyttelse og bæredygtig forvaltning af naturens ressourcer.

Nationalparkdagen er derfor en oplagt mulighed for de danske nationalparker, for at gøre opmærksom på dels at der er nationalparker i Danmark, og dels de mange oplevelsesmuligheder, som nationalparkerne indbyder til.

Der sigtes på en fælles koordinationsmodel for planlægning og afvikling af den Europæiske nationalparkdag, så fejringen i nationalparkerne bygger på lokale kræfter og kompetencer, men også søger fællesnævner blandt de deltagende nationalparker.

Samarbejdet omkring fejringen af den Europæiske Nationalparkdag baseres på at der:

- udveksles viden og erfaringer, "best practice" og samarbejde med henblik på at sikre og udvikle områdernes særlige værdier og beskyttelsesformål.

- gennemføres fælles PR og markedsføringsinitiativer rettet mod landsdækkende medier. I tilknytning kan den enkelte nationalpark arbejde med individuelle tiltag, lokale medier og kontaktklader.

- sker en udveksling af publikums erfaringer og oplevelser, især børn og unges oplevelser gennem fælles præsentationer på f.eks. hjemmesider, sociale medier mv.

4.3. Informationsmateriale.

Nationalparken skal udbyde et dækkende og kvalificeret informationsmateriale om områdets natur, kulturhistorie og friluftsmuligheder. Informationsmateriale inkluderer både trykt materiale (foldere, plakater, kort, m.v.) og elektroniske muligheder (hjemmesider, sociale medier, mobil applikationer m.m.).

Der skal videreudvikles på eksisterende materialer og værktøjer, som skal synliggøre og markedsføre arrangementer og formidlingstilbud lokalt og nationalt med henblik på at sikre balance mellem udbud og efterspørgsel til de forskellige målgrupper.

Eksempelvis kan der udvikles:

- En ny fælles nationalpark mobilapp, som vil medvirke til at sikre både danske og udenlandske gæster en god oplevelse på egen hånd, og medvirke til at undgå konflikter mellem forskellige brugergrupper og sikre viden om adgangsforhold mv. Den kan bruges både i processen med at bestemme rejsemålet, til forberedelse af turen, under besøget i nationalparken, og evt. også til at dele minder med familien efterfølgende.
- En tre sproget sms service, som giver gæster og lokale besked om aktuelle arrangementer og fænomener.
- En online booking funktion på tre sprog, som gør det nemt for brugere at tilmelde sig arrangementer uafhængigt af udbyderens træffetider. Samtidig bliver det nemt for udbyderen at holde styr på allotment(udbud) og transaktioner m.v.
- En fælles dansk designmanual til fysiske oplevelseskalendere, så det bliver nemmere for gæster at få overblik over, hvad der sker i nationalparkerne.
- Profiler på udvalgte sociale medier med henblik på at afdække og imødekomme forskellige brugergruppers ønsker til og brug af nationalparken, men også som kanal til at informere om aktiviteter og arrangementer.

Udviklingen af informationsmaterialer koordineres så vidt muligt med de øvrige danske nationalparker.

Resultater:

- De kommercielle formidlingstilbud vil bidrage til aktørernes indtjening, og øge incitamentet for at udvikle yderligere kommercielle tilbud.
- En årlig Nationalparkdag vil bidrage til at synliggøre, at der er nationalparker i Danmark, ligesom den vil synliggøre de enkelte nationalparker og de involverede aktører.
- Informationsmaterialet understøtter og bidrager til at den enkelte besøgende får en bedre oplevelse i nationalparken.

5. Styrkelse af formidlingssamarbejdet gennem netværk og klynger

Formidlingsnetværket har overordnet fungeret tilfredsstillende i den første periode 2011-2013. Dog er der et potentiale i at ændre måden netværksdeltagerne samarbejder på, så de enkelte organisationer fx ikke spilder mødetid på projekter, som de ikke er involveret i.

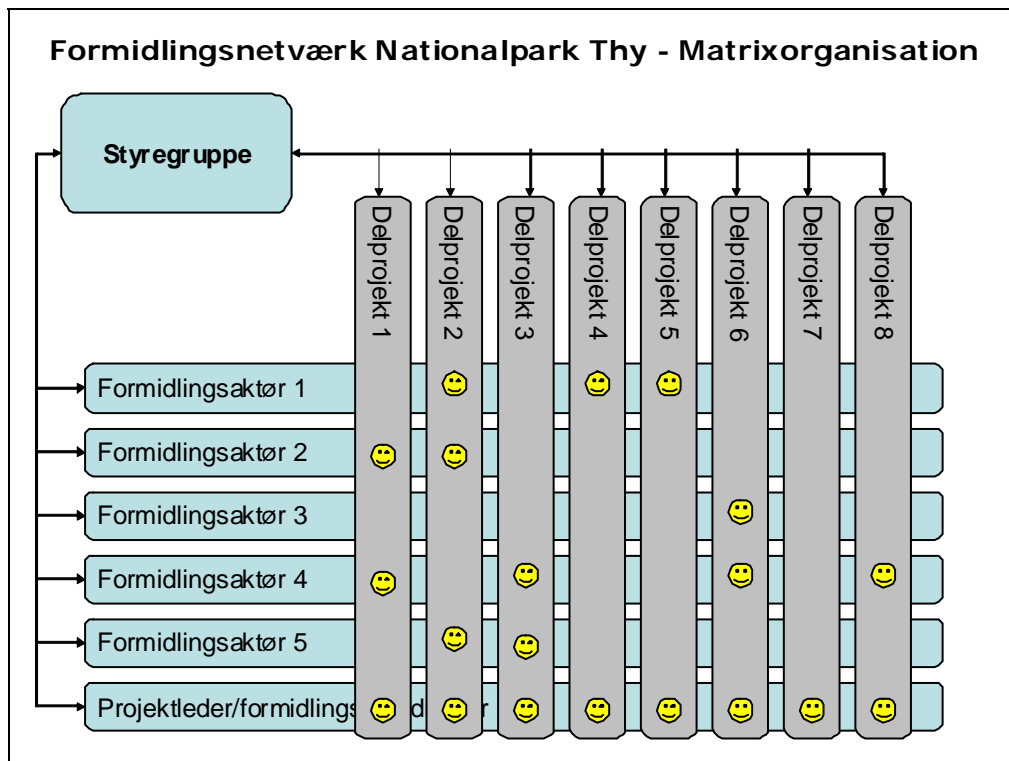
En justering af formidlingsnetværkets organisering kan medvirke til at fremtidssikre formidlingssamarbejdet, og sikre en større grad af inddragelse og medejerskab blandt netværksdeltagerne til de enkelte indsatser og projekter.

Der arbejdes fremover med en ad-hoc organisering, hvilket giver plads til, at de enkelte organisationer i højere grad bruger kræfterne i de delprojekter, som giver mening for dem at

bruge ressourcer på. Det vil betyde deltagelse i færre styregruppemøder, men med mulighed for at deltage i en eller flere delprojekter, som man har interesse i.

Målet er at skabe klynger omkring de enkelte delprojekter. Klyngerne er bl.a. karakteriseret ved at parterne i fællesskab definerer aktiviteterne og parterne i højere grad er ligeværdige.

Samarbejdet er forpligtende, og klyngedeltagerne laver derfor den endelige projektbeskrivelse i fællesskab indenfor rammerne af den overordnede projektbeskrivelse. I tilknytning til projektbeskrivelsen laves en formel projektaftale, som bl.a. definerer hvilke ressourcer hver enkelt klyngemedlem skal levere i projektet.

(De gule smiley'er markerer, hvilke projekter de enkelte aktører eksempelvis deltager i)

De enkelte klynger etableres, når styregruppen igangsætter delprojekter. Der er dog en undtagelse, idet delprojekt 1 (skoleprojektet) er så omfattende, at det vil være nødvendigt, at projektet har sin egen styregruppe.

Nationalparkbestyrelsen nedsætter styregruppen, som skal bestå af de væsentlige formidlingsorienterede organisationer i og omkring nationalparken. Styregruppen skal træffe de væsentligste beslutninger omkring projektets indhold samt sikre, at projektplanen holdes, og at formålet indfries. Endvidere skal styregruppen sikre, at de godkendte budgetter overholdes.

Projektets samarbejdspartnere er eksempelvis:

- De øvrige danske nationalparker (formidlingskoordinatorerne)
- Naturstyrelsen, Thy
- Thisted Kommune (flere forvaltninger)
- Museet for Thy og Vester Hanherred
- Friluftsrådet
- Danmarks Jægerforbund
- Støtteforeningen for Nationalpark Thy
- Biologisk Forening for Nordvestjylland
- Thy Turistbureau
- Grejbank Nordvest
- Limfjordscentret
- Danmarks Naturfredningsforening
- Netværk af Aktive Kystbyer
- Nationalparkrådet
- Museumscenter Hanstholm
- Thy-Mors HF og VUC

Listen med partnere suppleres løbende i takt med at delprojekterne udrulles.

Hver organisation tilknytter et team bestående af to personer til projektet; en ledende medarbejder/nøgleperson og en praktisk formidler. Begge behøver dog ikke deltage i alle møder, men konstruktionen skal sikre en større forankring af aktiviteterne i de enkelte organisationer.

Projektlederens rolle er at facilitere projektet, hvilket vil sige at:

- Varetage projektets daglige drift og sikre fremdrift i klyngernes arbejde.
- Deltagelse i klynger/delprojekter.
- Indkalder til netværkets møder, og er ansvarlig for den interne kommunikation og koordinerer den eksterne kommunikation.
- Være sekretær for styregruppen.

Resultater:

- Større grad af inddragelse og medejerskab til de enkelte indsatser og projekter blandt netværksdeltagerne.
- Mindre spildtid på møder og projekter, som netværksdeltagerne ikke er involveret i.

Målgrupper

Projektet har i de kommende tre år en særligt højt prioriteret målgruppe i form af skolegrupper. Der ud over vil projektet arbejde på at sikre, at der er kvalitetsoplevelser i nationalparken til de mange forskellige besøgende i området.

Formidling af projektets resultater

Projektets resultater formidles løbende, men de en del af resultaterne og erfaringerne kan dog først opsamles i slutningen af projektet, og derfor først videreformidles omkring projektets afslutning.

Hvert delprojekt evalueres for sig, og der laves en samlet evaluering ved projektets afslutning. Den løbende resultatformidling sker i form af:

- Indslag på Nationalpark TV
- Artikler og indlæg på egne websider og facebook sider
- Pressemeddelelser
- Artikler i relevante fagblade, som fx Naturvejlederforeningens blad
- Indlæg på konferencer
- Netværksmøder og faglige netværk

Budget

Friluftsrådet ansøges om i alt 1.600.000 kr. fordelt på:

- 1.300.000 kr. til ansættelse af en formidlingskoordinator
- 75.000 kr. til medfinansiering af kursus og opkvalificering af frivillige. (Delmål 3)
- 125.000 kr. til medfinansiering af ekstern konsulenthjælp i forbindelse med udvikling af undervisningsforløb. (Delmål 1)
- 100.000 kr. til medfinansiering af en facilitet i naturen, som er egnet til at være udgangspunkt for undervisningsforløb i nationalparken. (Delmål 1)

Den resterende finansiering af projektets aktiviteter hentes fra nationalparkens egen kasse samt ved medfinansiering fra samarbejdspartnere samt eksterne fondsmidler og lign.

Budget Formidlingsnetværk Nationalpark Thy - netværk og klynger	2014	2015	2016	I alt 2014 - 2016
Løn og pension til koordinator	430.000	433.000	437.000	1.300.000
Indirekte udgifter til kørsel, skrivebord, pc, husleje osv.18 %	77.400	77.940	78.660	234.000
Netværksrelaterede udgifter til fx møder, herunder lokaleleje og forplejning	40.000	45.000	40.000	125.000
Delprojekter - investeringer i fx mobilapps, infomaterialer, eksterne konsulenter, faciliteter, synliggørelse osv.	800.000	1.000.000	900.000	2.700.000
Netværksdeltagernes udgifter til deltagelse i netværket, betaler den enkelte organisation selv for.				4.000.000
I alt				8.359.000
Udkast til Indtægtsbudget				
Udkast til Indtægtsbudget		Finansiering		
Løn og pension til koordinator		Friluftsrådet		1.300.000
Indirekte udgifter til kørsel, skrivebord, pc, husleje osv.18 %		Nationalpark Thy		234.000
Netværksrelaterede udgifter til fx møder, herunder lokaleleje og forplejning		Nationalpark Thy		125.000
Delprojekter - investeringer i fx mobilapps, infomaterialer, eksterne konsulenter, faciliteter, synliggørelse osv.		Netværksdeltagere, Friluftsrådet, Nationalpark Thy samt fondsmidler og lign.		2.700.000
Netværksdeltagernes udgifter til deltagelse i netværket		Netværksdeltagerne		4.000.000
I alt				8.359.000

Tidsplan

Der udarbejdes delprojektbeskrivelser inkl. handlingsplan og milepæle i takt med at delprojekterne under de enkelte hovedindsatsområder igangsættes.

Da iværksættelse af delprojekterne sker løbende, er det ikke muligt at detailplanlægge projektet i sin helhed. Der er dog udarbejdet en grovskitse over prioritering af ressourcer på hovedindsatsområderne.

	2014				2015				2016			
	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
<i>Jo mørkere skygge, desto højere aktivitet på det enkelte delprojekt.</i>												
1. Nationalpark Thy Klasseværelset												
2. Kursus og netværk												
3. Samarbejde med frivillige												
4. Formidlingstilbud												
5. Organisering og samarbejde												

Jo mørkere skygge, desto højere aktivitet på det enkelte delprojekt.